

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Koitereen säännöstelyn seurantaryhmän tarkoitus ja toiminta

Keskustelutilaisuus Koitereesta – Kivilahden nuorisoseurantalo

Teppo Linjama
18.3.2025

Esityksen sisältö

- Tausta: Koitereen säännöstely ja sen kehittäminen
- Säännöstelyn kehittämisen seuranta
- Seurantaryhmän kokoonpano ja toiminta
- Ryhmän toiminnan kehittäminen

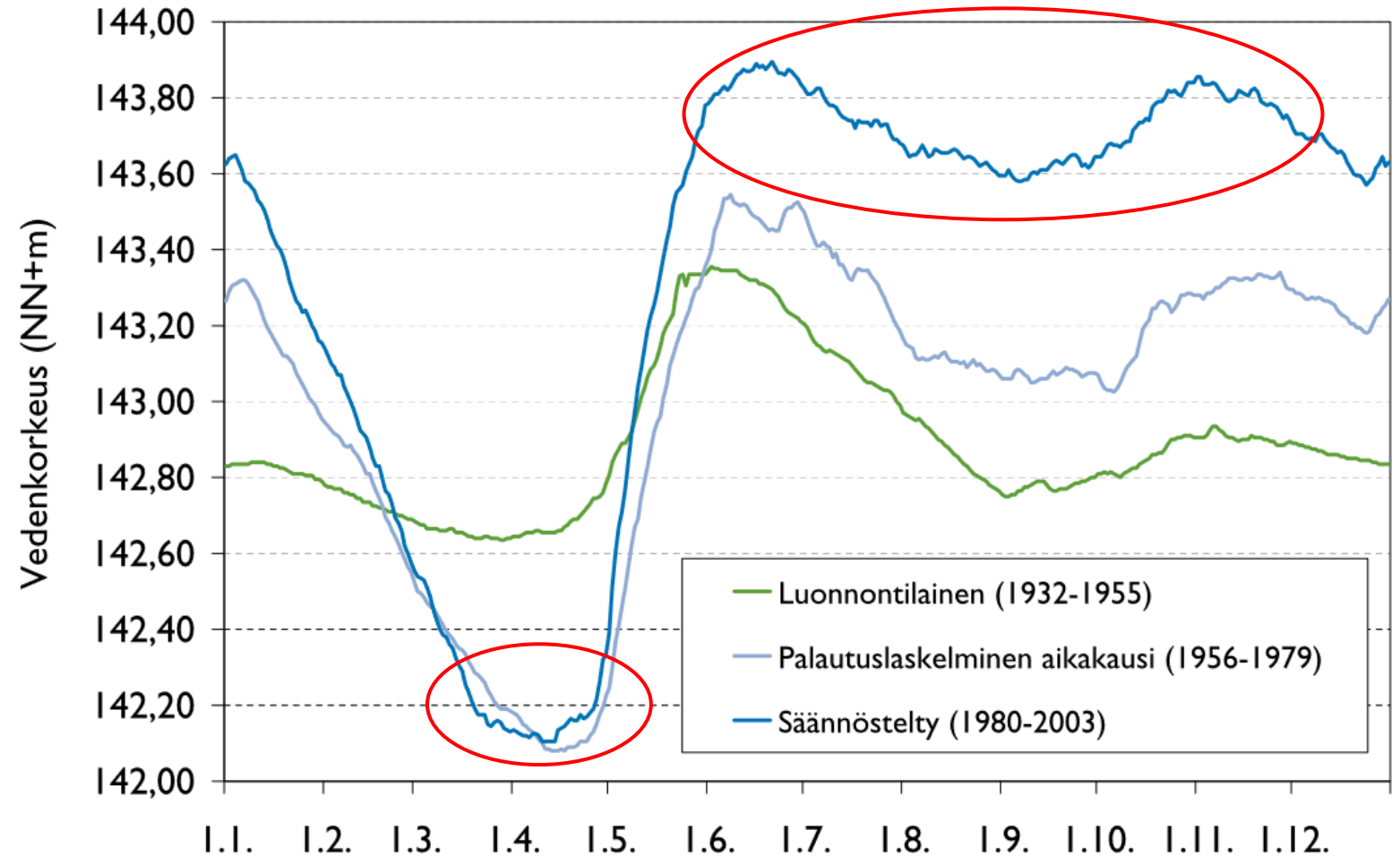
Koitereen säännöstely

- Pamilon voimalaitos rak.v. 1955
 - Hiukan lievempi säännöstely vv. 1955-1979
 - Voimakas vedenkorkeuden talvialenema
- Lopullinen säännöstelylupa v. 1980
 - Voimakas talvialenema
 - Voimakas kesän ja syksyn vedenkorkeuksien nosto
 - Vedenkorkeuden vuosivaihtelu keskimäärin
 - 1932-55: 88 cm, keskivedenkorkeus NN+142,90 m
 - 1956-79: 158 cm, keskivedenk. NN+143,00 m
 - 1980-2023: 178 cm, keskivedenk. NN+143,32 m

Säännöstelyn vaikutukset

- “Kevätkuoppa”
- Avovesikauden vedenkorkeuden voimakas nousu
- W-vaihtelun voimistuminen
- Koitere on/oli Suomen 10. voimakkaimmin säännöstelty järvi (yli 25 km², vv. 1980-1999, vuoden sisäinen W-vaihtelu)
- Säännöstelysuositukset muuttaneet tilannetta

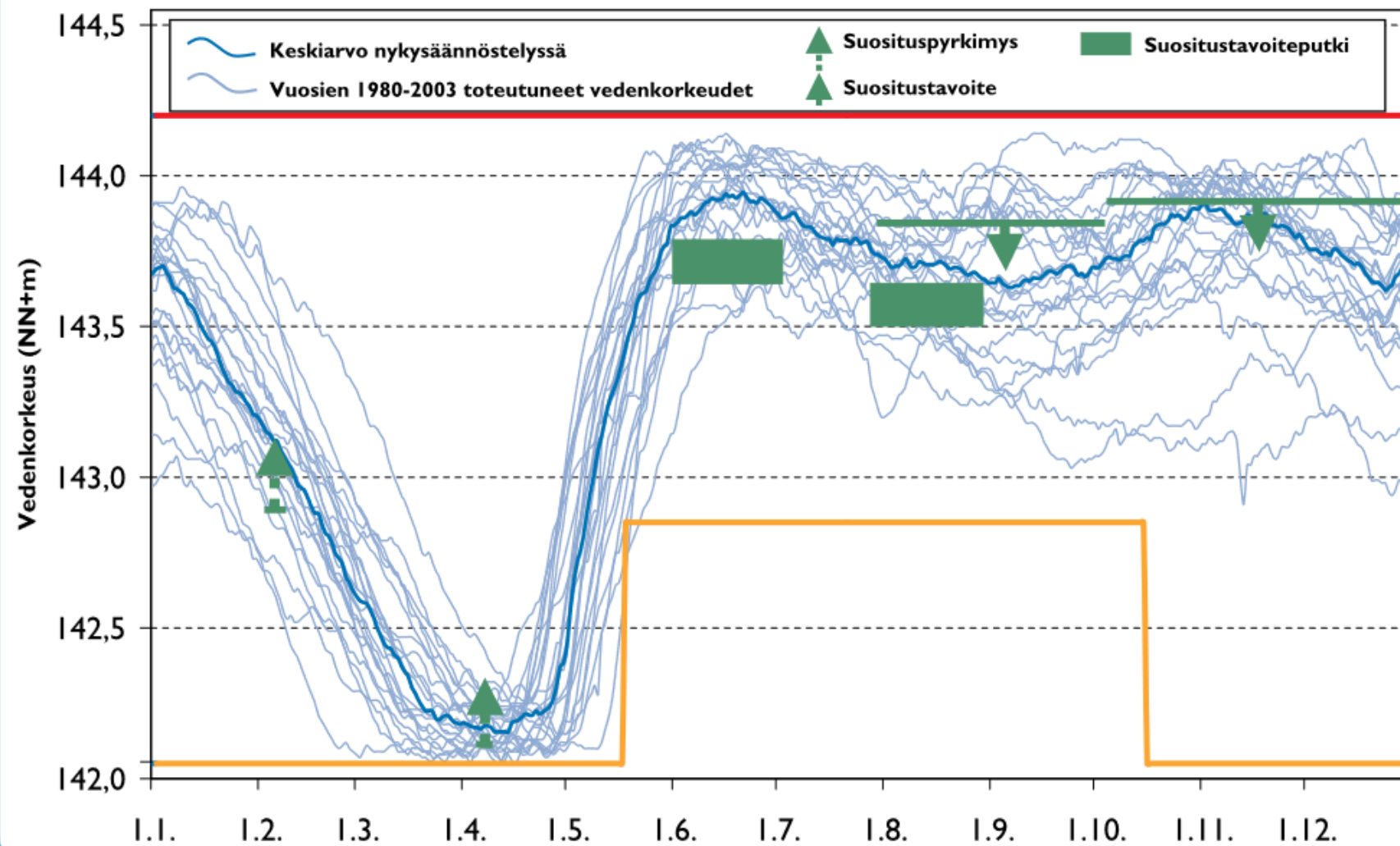

Kuva 10. Koitereen vedenkorkeuksien mediaanit eri ajanjaksoilta. Jakso 1932–1955 kuvastaa aikaa ennen säännöstelyä, jakso 1956–1979 ns. palautuslaskelmien aikakautta ja jakso 1980–2003 säännöstelyn aikaa.

Koitereen säännöstely ja sen kehittäminen

- Säännöstelyn kehittämishanke v. 2004
- Tavoitteina mm. luonnon ja virkistyskäytön olosuhteiden parantaminen
- V. 2006 suositukset (22 kpl), joista 4 vedenkorkeussuositusta
- Vedenkorkeussuositukset koskivat talven ja kevään vedenkorkeuksia (nostaminen) sekä kesää ja syksyä (W:n laskeminen)
- Prosessi paransi yhteistyötä ja lisäsi ymmärrystä puolin ja toisin

Kuva 40. Säännöstelyä koskevat suositukset ja toteutuneet vedenkorkeudet vuosilta 1980–2003. Säännöstelyn luparajat on kuvassa yhtenäisellä viivalla (yläraja NN+144,15 m on laskennallinen yläraja Koitereella, varsinainen luparaja on NN+144,05 m Varaslammen asteikolla).

Säännöstelyn kehittämisen seuranta

- Muut kuin vedenkorkeuksia koskevat suositukset pääasiassa tehty / toteuttamisessa siirrytty suvantovaiheeseen
- Säännöstely- ja muidenkin suositusten toteutumista seurataan säännöstelyn kehittämisen seurantaryhmässä
- **Suositus 14:** Suositusten täytäntöönpanon ja vaikutusten seuranta
 - Perustetaan seurantaryhmä ohjaamaan, seuraamaan ja arvioimaan suositusten täytäntöönpanoa. Ryhmä koostuu eri intressitahojen edustajista.
 - Laaditaan suositusten toteutumisen seurantaan selkeä mittaristo, joka helpottaa suositusten toimeenpanon seurantaa ja parantaa mahdollisuuksia viestintään.
 - Laaditaan vuonna 2011 yhteenveto suositusten toteutumisesta ja vaikutuksista sekä tarvittaessa esitetään uusia suosituksia.

Säännöstelyn kehittämisen seurantaryhmä

- *Ryhmä koostuu eri intressitahojen edustajista*
- Käytännössä ryhmä lienee nimetty samoista tahoista kuin säännöstelyn kehittämisessä mukana olleet
 - Kivilahti, Huhus, Tyrjänsaari
 - Ympäristöterveys → Ilomantsin kunta (viranhaltija)
 - Ilomantsin kunta (luottamushenkilöt)
 - P-K:n luonnonsuojelupiiri (/ PKLTY)
 - Vattenfall Oy
 - Vesiviranomainen + kalatalousviranomainen (POKELY+POSELY)
 - Luke + Koitereen ja Koitajoen kalatalousalueet

Seurantaryhmän toiminta

- Ryhmä kokoontuu säännöllisesti kerran vuodessa, yleensä Ilomantsin kirkonkylällä
- Kokouksissa tarkastellaan suositusten toteumat edellisen vuoden osalta sekä muut ajankohtaiset asiat
- Jos on erityisiä asioita, ryhmä kokoontuu tiuhemminkin
 - Vuonna 2025 työstössä seurantaraportti ja suositusten mahdollinen säätö

Seurantaryhmän toiminnan kehittäminen

- Kun kertaluonteisia suosituksia on vuosien kuluessa toteutettu, on seurantaryhmän toiminta vakiintunut
- Ryhmän merkitys seurantatoimijana on tärkeä, mutta toiminnassa voisi olla potentiaalia enempäänkin?
- Toiminnan kehittäminen?
- Yhdistäminen johonkin muuhun toimintaan?
- Kokousten tehokkaampi valmistelu tai erityiset kokousteemat?

- Nettisivut: <https://www.ilomantsi.fi/asuminen-ja-ymparisto/luonto-ja-ymparisto/koitereen-saannostelyn-seuranta/> tai hakusanalla ”Koitereen säännöstely”

Kiitokset mielenkiinnostanne!